

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת 'חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

לקראת יום ההילולא

ביום שישי, י' בשבט, יחול יום ההילולא של אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, שנסתלק בשנת תש"י. בשבת זו נהוג לעלות לתורה, ולכן מכנסים מניינים רבים לקריאת התורה. ביום חמישי לפני השקיעה מדליקים נר-שמה. ביום ההילולא עצמו נהוג לכתוב 'פדיון נפש', להכניסו לאחד מספריו של בעל ההילולא ולשלחו לציון הקדוש (פקס: 001-718-7234444).

מפגש בוגרים

כינוס שנתי של בוגרי בית-הספר למלאכה בכפר-חב"ד יהיה אי"ה ביום חמישי, ט' בשבט (2.2), בשעה 6 בערב, בחדר-האוכל במתחם בית-הספר. בוגרים שלא קיבלו הזמנה מתבקשים לעדכן את פרטיהם אצל הרב משה אדריעי, טל' 054-7770713.

תקליטורי התניא

הופיע התקליטור התשיעי בסדרה קרוב אליך הדבר - סדרה ובה מאות שיעורים מוקלטים המבארים את ספר התניא. השיעורים נמסרים מפי הרב ברוך וילהלם, מבית-חב"ד בנהריה. טל' 054-7770816.

כנגד כל הסיכויים

חברת ניצוצות של קדושה מגישה את כנגד כל הסיכויים - חלק ראשון של סרט לילדים, המחבר את תקופתנו לימי השואה. סיפור עלילתי מרתק. טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניו יורק

כניסת השבת 4:48 4:54 4:51 4:37 4:47 4:33

צאת השבת 5:51 5:51 5:51 5:47 5:49 5:48

289 בתי-חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הנאום שגילה את אמריקה

האנטישמיות מלווה את העם היהודי בכל ימי ההיסטוריה שלו. אנחנו חיים וקיימים רק משום שיש לנו 'רועה' השומר עלינו

הערבי, ובכלל זה בקרב ערביי ארץ-ישראל, התחוללה סערה אדירה. איך עלה על הדעת לוותר על 'פלסטין' הגדולה, המשתרעת מן הים ועד הירדן?!

בעוד אצלנו מדברים על פשרה ועל 'שתי מדינות', אצלם נותרה שאיפה אחת ברורה ועקבית - לחסל את המדינה היהודית ולהפוך את ארץ-ישראל כולה ל'פלסטין' ערבית. זו העמדה שהרשות הפלסטינית מחזירה לתוך הציבור. כך נראית 'מפת פלסטין' בספרי הלימוד. אין שם מקום למדינה יהודית. האם לא חשוב לדעת זאת?

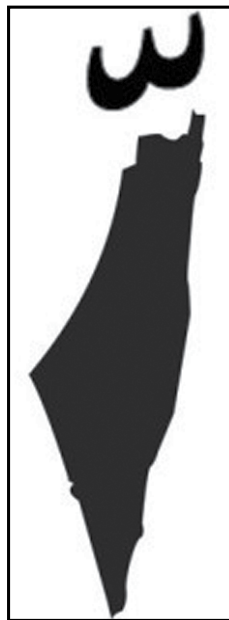
שגריר אש"ף בהודו מסביר ביומון הרשות הפלסטינית ('אל-חיאת אל-ג'דידה' 3.1.12) כי הערבים אמנם הכירו בעובדת קיומה של המדינה היהודית אך לא בזכות קיומה: "יש

אצלם (אצל הישראלים) שגיאה רווחת, או סברה מוטעית, שבאמצעותה הם מוליכים את עצמם שולל, והיא ההנחה שפת"ח מקבל אותם ומכיר בזכות הקיום של מדינתם, ושחמאס לבדו הוא שמתעב אותם ואינו מכיר בזכות קיומה של המדינה הזאת". הוא מבהיר שזו טעות, וכי אין פלסטיני המכיר בזכותה של מדינת ישראל להתקיים באדמת 'פלסטין'.

בוחרים לעצום עיניים

הטרגדיה הגדולה היא שהערבים אינם מסתירים כלל את כוונותיהם, ואנחנו בוחרים בידועין לא לראות ולא לשמוע. האם חלה אצלם התמתנות כלשהי לאורך כל השנים של ויתורים ושיחות 'שלום' - לא דובים ולא יער. להפך, השנאה נעשתה יוקדת יותר, ורוצחי נשים וילדים הם הגיבורים הנערצים בחברה הזאת.

האנטישמיות מלווה את העם היהודי במרוצת כל ההיסטוריה שלו. אנחנו חיים וקיימים רק משום שיש לנו 'רועה' השומר עלינו. נבטח בו, נעשה את הדברים הנכונים, ונגיע אל הגאולה האמיתית והשלמה.

'פלסטין' ערבית. בלי יהודים

עזוע הציף השבוע את הציבור לנוכח הנאום האנטישמי הארסי שהשמיע המופתי של ירושלים. ראשי המדינה גינו את דברי הבלע, ואף קראו למטרה לחקור את העניין. וכליך למה? מפני שהמופתי כינה את היהודים "צאצאי קופים וחזירים", והצהיר כי סופם של היהודים להישמד.

כל מי שעוקבים אחר הלך-הרוחות בעולם הערבי, ובקרב ערביי ישראל, חייכו השבוע חיוך מריר. כבר שנים הם מנסים להביא את הדברים לתודעת הציבור, ופוטרים אותם בביטול. מכון המחקר 'מבט לתקשורת הפלסטינית' משגר בכל שבוע דוח מצמרר על ההסתה האנטישמית המשתוללת בחסותה של הרשות הפלסטינית - והתקשורת הישראלית מתעלמת.

בעבר גם גורמי השלטון בישראל נהגו להתעלם מהדיווחים האלה, כדי שלא לקלקל את אשליית ה'שלום'. בעת האחרונה כבר מתייחסים לדוחות האלה ביתר רצינות, ומשרד החוץ משתמש בהם לצורכי הסברה. אבל כמעט לא מתקיים שום דיון ציבורי רציני על כך, כי התקשורת הישראלית אינה רוצה לדון בסוגיה זו.

סערת המפה

קשה להבין את הטמנת הראש הזאת בחול. הלוא גם מי שתומך במסירת חלקים מארץ-ישראל לערבים כדי להשיג שלום אינו רוצה להרגיש מרומה ולגלות שכל התהליך הזה לא היה אלא אשליה. איך אפשר אפוא לעצום את העיניים ואת האוזניים ולא לרצות לדעת מה חושבים ומה אומרים בצד השני וכיצד רואים שם את התהליך הזה?

כמה בציבור הישראלי מודעים לסערה שמסעירה בשבועות האחרונים את העולם הערבי, בעקבות הצגת 'מפת פלסטין' במשחקי ספורט בקטר? באותה מפה שורטטה 'מדינת פלסטין' על שטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה בלבד. בעולם

הנס מתגלה בתוך הטבע

חיבור הדרכים

על כך אומר הקב"ה שחודש ניסן הוא ה'ראש' של ההנהגה הניסית, ולכן זה גם החודש שבו אירעה יציאת מצרים, שהייתה מלווה ניסים על-טבעיים לגמרי, ועד הנס הגדול של קריעת ים-סוף. אך תפקידו של יהודי לחבר את שתי דרכי-ההנהגה האלה, ועל כך נאמר: "החודש הזה לכם", והיינו שהדבר נעשה על-ידכם.

על-ידי עבודת התורה והמצוות אנו פועלים שהכוח האלוקי שלמעלה מגדרי הבריאה יאיר ויתלבש בתוך גדרי הבריאה עצמה. הנס מתגלה ובה בתוך הטבע, עד שהטבע נעשה כלי לגילוי העצום של הנס. חיבור זה נעשה על-ידי עבודתם של ישראל, והוא מרומז במילים "ראשון הוא לכם לחודשי השנה" – על-ידי עבודתכם יאיר הגילוי העל-טבעי בתוך "חודשי השנה", בתוך גדרי הטבע והבריאה.

(תורת מנחם כרך לט, עמ' 220)

ניסית. ראש-השנה הוא הראש של דרך-ההנהגה הטבעית של כל השנה; ואילו חודש ניסן הוא הראשון וה'ראש' של דרך-ההנהגה הניסית.

שידוד הטבע

דרך-ההנהגה הראשונה היא הטבעית, שבה הקב"ה מנהיג את הבריאה בתמידות ובלי הפסק. כשמתבוננים במהלך הטבעי של הבריאה יכולים לראות את גדולת הבורא, כפי שהיא באה לידי ביטוי בעצם קיומה והתנהלותה של הבריאה.

אך לעיתים אנו זוכים לראות את דרך-ההנהגה השנייה, הבאה לידי ביטוי בניסים על-טבעיים, המושגים את מערכות הטבע. דרך-ההנהגה הזאת אינה תמידית וקבועה, אלא היא מתרחשת כאשר הקב"ה רוצה לגלות את ירו שלמעלה מהטבע. דרך-ההנהגה הזאת מבטאת את הכוח האלוקי שלמעלה מגדרי הבריאה, שלעיתים הוא פורץ אל תוך הבריאה ומראה לעין-כול את שליטתו של הקב"ה גם על הטבע.

המצווה הראשונה שקיבלו בני-ישראל מפורטת בפרשתנו. זו מצוות קידוש החודש. הקב"ה אומר למשה רבנו: "החודש הזה לכם ראש חודשים, ראשון הוא לכם לחודשי השנה".

הציווי נאמר בראש-חודש ניסן, והחודש הזה הוגדר "ראש חודשים, ראשון... לחודשי השנה". הדבר דורש הסבר. הלוא החודש הראשון בלוח השנה היהודי הוא חודש תשרי, וראש-החודש, א' בתשרי, הוא ראש-השנה. מדוע אפוא מכונה חודש ניסן 'ראש חודשים'?

שתי דרכי-הנהגה

השאלה גוברת על-פי המשמעות הפנימית של ראש-השנה. הוא נקרא 'ראש' משום שבו כלולה החיות של השנה כולה, כשם שהראש בגוף האדם מרכז בתוכו את החיות של כל האיברים, וממנו הם מקבלים את השפע. מהי אפוא משמעות היותו של חודש ניסן 'ראש חודשים', בשעה שכל השפע של השנה כולה ניתן בראש-השנה?

אלא יש שתי דרכי-הנהגה שבהן הקב"ה מנהיג את העולם: דרך-ההנהגה טבעית ודרך-ההנהגה

אמרת השבוע

שמחה של חסיד

אחד מחסידי פשיסחה חיבב וייקר מאוד את התפילין שלו, שאביו קנה לו לבר-המצווה מידי סופר סת"ם ירא-שמים ובעל כתב נאה במיוחד. החסיד היה מוסר את התפילין לבדיקה בכל שנה, ותמיד נמצאו ללא רבב.

פעם אחת, בערוב ימיו של החסיד, בדק הסופר את התפילין ונחרד לגלות כי חסרה אות בפרשיות התפילין. כלומר, התפילין היו פסולות משעת כתיבתן. הסופר לא ידע איך יקבל החסיד את הבשורה, והלך סחור-סחור עד שאמר לו את הדברים כהווייתם.

לתדהמתו החל החסיד לרקוד מרוב שמחה. אחד מבניו שאל אותו לפרש השמחה, והחסיד ענה: "שווה בנפשך שהאות החסרה לא הייתה מתגלה, ואז הייתי נפטר מן העולם בלי שאניח תפילין כשרות אפילו פעם אחת בימי חיי. עכשיו אוכל לקיים את המצווה לפחות מכאן ולהבא".

פתגם חסידי

"לכל אדם נקבעו ניצוצות שצריכים להתברר על-ידו. כשם שאסיר מחכה לגאולתו, מחכים הניצוצות לאדם זה שיבוא ויבררם" (הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

מאת הרב אליעזר ברוד

קידוש החודש

מן המעיין

לכם בלבד

"החודש הזה לכם" (שמות יד, ד). על-ידי שישראל יקדשו את החודש יזכו בכמה עניינים שהם "לכם" בלבד: הרחמים שנועדו לישראל, כמו שכתוב "ונתן לך רחמים"; הברכות שניתנו לישראל, כמו שכתוב "יברכך"; והימים-טובים של ישראל, כמו שכתוב "מקרא-קודש יהיה לכם".

(מדרש רבה)

גם בשעות חושך

ישראל מונים ללבנה ואומות-העולם לחמה (סוכה, כט). אומות-העולם יכולות להתקיים רק בזמן שהשמש מאירה, כאשר טוב להן וכשהאור מאיר להן, אבל כששמשן שוקעת, הן חדלות מלהתקיים ונעלמות. לעומת זה, ישראל חיים וקיימים אפילו בשעת חושך ואפלה. גם בזמנים כאלו הם מפיצים את אורם, כמו הלבנה.

(שפת אמת)

כזה ראה וקדש

נתקשה משה על מולד הלבנה באיזה שיעור תיראה ותהיה ראויה ליקדש. הראה לו (הקב"ה) באצבע את הלבנה ברקיע ואמר לו: כזה ראה וקדש.

(רש"י)

בזכות הקטנות

הלבנה מבטאת את ה'קטנות', שהרי לעומת

השמש, שהיא "המאור הגדול", הלבנה נקראת "המאור הקטן". ההרגשה העצמית הזו של קטנות מבטאת את ההתבטלות המוחלטת של האדם, ועלידה הוא זוכה לכל הגילויים הנעלים שחז"ל מונים.

(ספר המאמרים תרפ"ב)

נעלמת וקיימת

בקידוש לבנה נוהגים לומר "דוד מלך ישראל חי וקיים", לרמז שמלכות דוד משולה ללבנה. אף-על-פי שהיא נעלמת מפעם לפעם, אין איש מפקפק פקפוק כלשהו בקיומה, וברור לו שהיא תשוב ותיראה מחדש.

(רמ"א)

על-ידי היראה

כשם שהלבנה מאירה רק בשעה שהיא רחוקה מהשמש, כך ישראל, ככל שהם יראים יותר מהקב"ה הם זוכים להתקדש ביתר שאת ולהאיר את העולם.

(רבי דוד מדינוב)

נקודה זעירה

בשעה שמקדשים את החודש, אף שהלבנה היא נקודה זעירה בלבד, בכל-זאת כבר נכללים בה ימי החודש שבהם תגדל ותלך. כך ישראל, אף שרואים אותם כנקודה קטנה, עם זה הם הבסיס לקיומו של העולם.

(רבי אברהם יעקב מסדיגורה)

בכוח התפילין

רבים מבני משפחתו של פייבל גרין נספו בידי הנאצים י"ט. הוא עצמו הצליח אך בקושי להינצל מציפורניהם. ברעב ובקור נדד ביערות פולין, ובלבו בוערת שאיפה עזה לנקום את נקמת סבתו, הוריו, אחיו ואחיותיו.

גלגולים רבים עברו על פייבל, ולא אחת עמד בסכנת נפשות, אולם על דבר אחד שמר מכל משמר: על גופו נשא תמיד צרור קטן ובו זוג תפילין. את התפילין הקפיד להניח בכל יום חול, גם במצבים כמעט בלתי אפשריים, כמו בבית הכלא הרוסי או כשהסתתר בבית־עלמין.

בנדודיו עבר את הגבול ונכנס לרוסיה. הוא נעצר ובילה זמן בבית סוהר רוסי. לאחר מכן שוחרר, וכאשר קרא הצבא הרוסי לפליטים פולנים להצטרף לשורות הארמייה הפולנית שלחמה לצידו, התייצב מיד פייבל והתקבל לחיל.

מלחמה עזה ניטשה על גדות נהר ויסלה. פייבל היה בגדוד שחצה את הנהר בעיצומו של לילה. בעברו השני של הנהר הקימו כעין גשר, וסביבו פרשו את עמדותיהם. בכל עמדה היו כלי נשק מגוונים ותותחים נגד טנקים.

אריה סוכמן, חוקר ומתעד השואה, לחם אז בעצמו בארמייה הפולנית, באותה מתקפה שנערכה בשילוב עם הצבא הרוסי. סיפורו של פייבל גרין, שלחם לא־הרחק ממנו, נרשם על־ידו.

המתקפה כשלה. הרוסים והפולנים ספגו אבדות כבדות. לאחר כמה ימי לחימה, שהותירו אותם מוכים וחבולים, החליטו המפקדים לסגת מיד, בחזרה אל מעבר לגדת הוויסלה. באותה שעה תפס פייבל תנומה, וכשהתעורר גילה שכל הגדוד כבר עבר אל מעבר לנהר.

פייבל נשאר לבדו. הייתה לו אפשרות לתפוס סירה ולחתור באמצעותה אל צידו השני של הנהר, בטרם יחדשו הגרמנים את הירי, אולם פייבל החליט החלטה אמיצה – להישאר. הוא קיווה כי תזדמן לידו שעת הכושר לנקום את נקמת בני משפחתו.

לא עבר זמן רב והגרמנים הסתערו לעבר הנהר. ניכר היה כי לא הבחינו בנסיגת הצבא שעמד מולם. מטר כדורים ופגזים נורה אל העמדות המיומנות של הרוסים. פייבל החליט

להשיב מלחמה. הוא עבר מעמדה לעמדה וירה אל מקורות הירי. בדרך נס היו כל פגיעותיו מדויקות. כל כדור או פגז שירה גרמו לאויב אבדות, עד שהגרמנים דימו כי הם נלחמים מול כוח גדול ומיומן. לאחר כמה שעות לחימה נעצרה התקדמות הגרמנים, והיה ניכר כי הם מבולבלים.

לפתע נזכר פייבל כי עדיין לא הניח תפילין. הוא הוציא את התפילין שלי ראש והניח אותן על ראשו, תחת הקסדה. הוא ידע כי לא יוכל להתפלל את התפילה השלמה, ולכן הרים את קולו וזעק: "שמע ישראל, ה' אלוהינו ה' אחד!". קולו התערבב במטר כדורים אשר שרקו לידו, אולם

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

לנצל כל רגע

יציאת מצרים הייתה בחיפזון, כפי שנאמר בעניין קרבן הפסח: "ואכלתם אותו בחיפזון" (שמות י"א). כך נאמר גם בספר דברים (ט"ז): "כי בחיפזון יצאת מארץ מצרים". בגמרא (ברכות ט"א) ובמדרש (מכילתא בא שם) מוסבר שהיו שלושה עניינים של חיפזון – "חיפזון דשכינה, חיפזון דישאל וחיפזון דמצרים" – דבר המעיד שכל עניינה של גאולת מצרים היה קשור עם 'חיפזון'.

הגאולה העתידה דומה במובנים רבים לגאולה ממצרים, כמו שנאמר (מ"ה ז"ט): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אולם בעניין החיפזון נאמר במפורש שהגאולה העתידה תהיה שונה מגאולת מצרים. על הגאולה העתידה נאמר: "כי לא בחיפזון תצאו", אלא דווקא "בשונה ונחת תִּנְשְׁעוּן" (ישעיה נב"ב; ל"ט).

יוצאים בנחת

הסיבה להבדל הזה בפשטות העניינים, שבגאולת מצרים קיצר הקב"ה את הזמן שנקבע מראש לגלות. הגלות הייתה צריכה להיות "ארבע־מאות שנה", אלא שהקב"ה היה "מדלג על ההרים", "דילג על הקץ" (שיר־השירים רבה על הפסוק בשיר־השירים ב"ח), והוציא את בני־ישראל אחרי מאתיים ועשר שנים. לכן היציאה ממצרים הייתה צריכה להיות בבריחה, כמו שנאמר: "כי ברח העם", שכן עדיין הייתה אחיזה לאפשרות של המשך הגלות.

אולם הגאולה העתידה תבוא אחרי ש"כלו כל הקיצין", וממילא לא תהיה עוד כל אחיזה לעניינים של גלות. לכן לא יהיה צורך בחיפזון, אלא כלונו נוכל לצאת מהגלות "בשונה ונחת".

רבנו הזקן מסביר זאת בספר התניא (פרק לא). וראה לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 53) בפנימיות העניינים, שהבריחה ממצרים מציינת בריחה מהרע. בגאולת מצרים היה הקב"ה צריך להוציא את בני־ישראל משקיעתם במ"ט שערי טומאה, והרע עדיין היה דבוק בהם – "הרע שבנפשות ישראל עדיין היה בתקופו". לכן היה צורך לברוח מטומאת מצרים במהירות ובחיפזון.

לעומת זה, הגאולה העתידה תבוא אחרי שיסתיים הביורו של הטוב מהרע, כשיתקיים "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ" (זכריה י"ג). במציאות זו כבר לא יהיה צורך לברוח מהרע. לכן יוכלו ללכת אל הגאולה בשלוה ובנחת ולא בחיפזון.

הרגעים האחרונים

מהעניין הזה אנו יכולים להפיק לקח חשוב לזמננו. כאשר בני־ישראל היו במצרים, הייתה יכולה להיות להם מחשבה שעדיין יש להם זמן להשלים ולעשות את כל מה שצריך לפעול בזמן הגלות, מכיוון שלפניהם עוד כמה וכמה שנים של גלות, שבהן יוכלו להשלים את כל הדרוש – אלא שהקב"ה "דילג על הקץ".

אולם עכשיו, ערב הגאולה העתידה, הלוא כבר "כלו כל הקיצין", ואין עוד זמן להשלים רגע שבזבז והוחמץ. עכשיו צריך לנצל כל רגע, קודם שיבואו "שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ" (קוהלת י"ב). וראה מסכת שבת קנ"א. עוד מעט יעביר הקב"ה את רוח הטומאה מן הארץ ולא תהיה עוד הבחירה בין טוב לרע, שבה – על־ידי הבחירה בטוב, מול הרע שמתנגד לו – זוכים לכל הדברים הנעלים.

וכך גם בעבודתו האישית של כל אחד ואחת מישראל. יש לנצל כל רגע ולא לומר "לכשאפנה אשנה", כשאפנה אעשה את המוטל עליי. הלוא ייתכן שאלה הרגעים האחרונים של זמן הגלות ותיכף ומיד ממש תבוא הגאולה האמיתית והשלמה על־ידי משיח־צדקנו, ולכן כל רגע יקר כדי למלא אותו בלימוד התורה ובקיום המצוות ובעבודת התפילה, שהיא 'חוט השדרה' לכל התורה ומצוותיה (ראה תורת מנחם כרך כג, עמ' 531).

הוא לא נח לרגע. הוא חש כי זו העת שציפה לה.

ברגע של הפוגה חשב שיוכל להניח גם תפילין שלייד, אלא שאז הבחין בטנק ובשני משוריינים של האוייב המתקרבים אליו. הוא רץ לעמדת התותח נגד טנקים, ובעודו מפגז את הטנק המתקרב, קרא פסוקים וקטעי תפילה שעלו בראשו.

הפגיעות היו מדויקות. שני פגזים העלו את הטנק באש. פיבל החל לרקוד בתחושת הודיה לקב"ה העומד לימינו. ברגעים האלה נזכר בריקוד של שמחת־תורה, שהיה רוקד עם אביו, ר' יוסף, בבית־המדרש הקטן ברופשיץ, והוא קרא בקול, כמו אז: "אנא ה' הושיעה נא", "קומה ה' ופוצו אויבך".

כל אותה עת השקיפו מפקדי הצבא הרוסי והצבא הפולני אל מעבר לנהר, ולא האמינו למראה עיניהם. הם ראו מחזה הזוי: חייל יחיד רץ מעמדה לעמדה כרוח סערה, יורה ופוגע באויב, ובתוך כך רוקד וקורא קריאות משונות. הם היו בטוחים שנטרפה עליו דעתו, אולם הדבר שהפליא אותם ביותר הוא החפץ המוזר שבצבץ תחת קסדתו...

הקרב נמשך. אחד המשוריינים נפגע אף הוא ועלה באש. המשורייני השני ניסה להימלט, אך נתקע ונעצר. יושביו ניסו לקפוץ ממנו, והיו למטרה לקליעותיו המדויקות של פייבל.

הקרב נמשך כל היום. עוד שני טנקים ניסו להתקרב, ופייבל, בקריאת "כן יאבדו כל אויבך ה'", העלה גם אותם באש. כל זה קרה לנגד עיניהם המשתאות של מפקדיו מעבר לנהר. את התפילין שלייד הניח פייבל לבסוף רק לאחר רדת החשכה.

המלחמה הסתיימה. אריה סוכמן, שבעצמו זכה באותות הצטיינות מאת הצבא הפולני, מספר כי גם המפקדים האנטישמים של צבא פולין לא יכלו שלא להכיר בגבורתו הבלתי־נפסדת של החייל היהודי. לאחר עיכובים רבים (ובהם גם העמדתו של פייבל לדין על עריקות...) קיבל פייבל גרין את אות ההצטיינות הגבוה 'וירטוטי מיליטרי'.

כאשר שאלוהו בטקס הענקת האות מניין שאב כוחות ואומץ נדירים כל־כך, הוציא פייבל בשקט את שקית התפילין, שעליה רקום שמו בחוט זהב, ואמר: "התפילין נתנו לי את עוצמות הנפש וחזקו את רוחי, והן גם הטילו אימה על האוייב".

(על־פי הספר 'תפילין', מאת זאב ריטרמן)

מהפכת יודאיקה של איש אחד

בעקבות זאת השתנתה כל צורת החשיבה שלי".

מציאות ויצירתיות

עד היום צייר וקסברגר שש'מאות ציורים. "מאחורי כל ציור יש לפחות שבעים שעות עבודה", הוא מסביר. "הציור שעבדתי עליו יותר מכולם הוא 'כיסא שלמה'. השקעתי בו יותר ממאתיים שעות, והשתדלתי לדייק בפרטי הציור, על-פי המתואר במקורות".

בשיחה עמנו הוא חושף אחד מסודות המקצוע: "אני מצלם תמונה, מעביר אותה למחשב, ובונה עליה את הציור. הנה", הוא אומר ומדגים על צג המחשב, "צילמתי שלושה קשישים לומדים תורה בבית מדרש בבני ברק. אני משנה את תווי הפנים, בונה להם כובעים אחרים, 'מלביש' אותם תלבושות עתיקות יותר, מטפל בתפאורה מסביב, מרטש קמטים, וכך מתקבלת יצירה המשלבת מציאות ויצירתיות".

לא לקפח

ויש גם בעיות. איך לרצות את כל העדות, המגזרים והחצרות? "כשעבדתי על מגילת אסתר, הראיתי את הסקיצות לירידים. אחד מהם התלונן שכל הדמויות חסידיות, ותהה למה אין שום ליטאי. הוספתי ליטאי, ואז התלונן אחר על קיפוח הדמויות המזרחיות במגילה. הוספתי תרבוש עתיק לאחת הדמויות. כיום, בניסיון

הוא בסך-הכול בן 32, אבל ר' יואל וקסברגר מבני ברק, האיש שמאחורי המותג 'מלכות וקסברגר', חתום על מהפכת יודאיקה, שמחלחלת גם אל מגזרים לא־דתיים. בעשר אצבעותיו הזריזות הצליח החסיד החייכן להלביש ליהדות צבעים ועיטורים שהופכים כל תפילה לחוויה, וכל קריאה לדבר חי ותוסס.

"מאז היותי ילד רך ביליתי שעות רבות עם אבי בבית ה'דפוס ואהבתי לסייע בידו", הוא מספר. כשהיה בן תשע אביו קנה מחשב, ויואל הקטן גילה מהר מאוד מה אפשר לעשות בעזרת המקלדת. הוא התחיל ליצור יצירות יהודיות מרהיבות-עין במחשב הביתי, ולאחר שהתחתן הפך זאת למקצוע.

יהדות בצבעים

המוצר הראשון שיצר היה סידור תפילה צבעוני. "כדתיים וחרדים, הטקסט השחור והגופן התורני טבעיים לנו, אבל ציבור לא־דתי מרגיש שלא בנוח עם זה", הוא מסביר. "החלטתי ליצור סידור צבעוני מושך-עין, כדי שכל אדם יהנה לפתוח אותו". מכאן החלה הפריצה, ובתוך זמן קצר עיצב אינְספור פריטי יודאיקה.

"התחלתי להפיק את מוצרי היודאיקה כדי להתפרנס מהם", הוא אומר בגילוי-לב, "אבל ככל שראיתי עד כמה המוצרים האלה מקרבים יהודים ליהדות, התחלתי להרגיש שזו שליחות אמיתית.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

כמה עומדים על הבימה?

שאלה: כמה אנשים צריכים לעמוד סמוך לבימה בשעת קריאת התורה?

תשובה: בתלמוד הירושלמי נאמר שלא יעמוד הקורא בתורה ויקרא וגם יתרגם (כמנהגם אז) לבדו, אלא "כשם שניתנה התורה עליי סרסור [=מתווך], כך צריך לנהוג בה עליי סרסור [=מתורגמן]". אך ברמב"ם ובשולחן ערוך נפסק יותר מזה – שלא יקרא הש"ץ לבדו, אלא יעמוד אחר עמו.

בתוספתא אמרו: "חזן הכנסת העומד לקרות, אחד עומד ומחזן עליו עד שיקרא". פירש הר"ן, כדי שלא יראה כאילו אין כאן ש"ץ (=גבאי, המעלה את הקרואים). במסכת סופרים מדברים על שלושה: "אינו מן המובהר שיעמוד החזן יחיד לפני התיבה, אלא שיעמוד עמו אחד לימינו ואחד לשמאלו, כנגד שלושה אבות".

יופי של יודאיקה. וקסברגר על רקע אחת מיצירותיו

להיחלץ מהתסבוכת העדתית, אני פשוט מצייר דמויות בתלבושות עתיקות, וכך איש אינו מרגיש מקופח".

בתחילת הדרך היה לו חלום: להגיע לאלף מוצרי יודאיקה. "בשבועות הקרובים החלום עומד להתגשם", הוא מציין. "התחלתי לעבוד לבד, ובמרוצת הזמן צירפתי אליי עוזר. כעבור שנתיים כבר הייתי מוקף חמישה-עשר עובדים. כיום אנחנו מעסיקים כשבעים עובדים בסניפים שלנו ברחבי הארץ והעולם".

שמים אשירה
בחירה או בריחה
 יום עיון מיוחד לגוף ולנפש
 בואי והעניקי לעצמך כלים לחיים מאושרים יותר
 ביום העיון שיתקיים במרכז שמים - אשירה
 רח' מלצ'ט 41 ת"א, ביום רביעי, ח' שבט, 1.2.12
 בין השעות 16:00 - 9:00
להרשמה:
 מרכז שמים - אשירה | www.ashira.co.il
 072-2513030, 072-2510031

יום פתוח
 יתקיים א"ה
 ביום ראשון
 הקרוב
 ה' שבט (29.1.12)
 בשעה 18:00

אם אתה יוצא לעבוד, לפחות תריות.
 בוגרי לימודי ההנדסה במכון נוה
 נהנים מסיוע בהשמה בעבודה
 ותנאי שכר מהמעולים במשק.

מכון לב-מכון נוה
 הפרטים: 1-700-50-32-32

הרב גרוסמן | אור השבת | יום ו', 11:00

מונה רוזנבלום | לכבוד שבת קודש | יום ו', 15:00

מרדכי לביא | שמונה עד עשר | א' - ה', 08:00 - 10:00

דודי שוומנפלד | מדברים ברמה | א' - ה', 13:00

קול ברמה | רדיו קול ברמה - זמן איכות לנשמה | 92.1 | 104.3 | 105.7